

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 17. januarja.

V resnici povedano, danes smo malo „v škripih“, kajti včerajšnji list zaplenili so zaradi uvodnega članka in zaradi dopisa z Dunaja, katera sta oba razpravljala znano pravdo na Dunaji in nje žalostni izid. Žal, kajti mi smo za danes imeli pripravljene pikantne članke o istej zadevi, poročilo Vesteneckove obravnave, kakor so je prinašali dunajski listi, a vse zastonj; — kar se sme pisati na Dunaji, je v Ljubljani prepovedani sad in gorjé tistemu, po katerem pohujšanje pride!

Je pa tudi v istini jako neprevidno, pisati baš o Vestenecku. Mari nij družega gradiva, in ali se nij o njem popisalo uže več papirja, nego je vreden? Prav se vam godi! Pomisliti treba, da je on c. kr. okrajni glavar, kaj pa je Haman? Je-li vam to ime sploh znano? Ali je morda to le kak geografični pojem? Da, da, Haman je časnikar, samo časnikar, kaj pa mu dé, če bode sedel šest mesecev, to še šest let nij, v tem času ima priliko izmisliti marsikateri uvodni članek, ali pa naj se vrže na drugo polje, naj pretuhta avstrijske ječe in da potem na svitlo kako brošuro na primer pod naslovom: „Das erdbeben zu Littai und dessen nachwirkungen in Wien“. — Če jo dá natisniti v veliko tisoč eksemplarih, in če proda vse iztise po dobri ceni, še dobiček bode imel. Da bi mu pa to brošuro zaplenili, tudi nij misliti, kajti bila bi znanstvena, strogo naravoslovnega zapopadka. Čemu se tedaj ešofirate za Hamana, kateri je morebiti celó žid, saj ga ne poznate niti ne veste, kaj tiči za njim?

Gospodu dopisniku z Dunaja tedaj svetujemo, da se skesa in predrugači svojo pisavo, sicer nam dela preveč preglavice. Nekje na Dunaji, kjer se za denar vse dobi, je tudi na prodaj „milch der frommen denkungsart“. Ta tekočina,

gospódine Radoslave, Vam bodi v bodoče v slast, zagotavljam Vas, izpremenili se boste do cela, pisali boste članke, kakor bi rožice sadili, o tem, kako se pobijajo okna, se Vam niti sanjalo ne bode. Isto velja tudi pisatelju uvodnega članka. Zakaj si je v glavo vtepel pisati baš o vitezu Tannenhainu? Kdo je to ime uže čul? Ali nij sploh bolje poznan „Ziegenhainer“, palica jako praktična, urezana z tistega lesa, katerega se pes boji in katera je pravi simbol nemških dijakov. Dandenes morate biti praktični, pisati smete vse, pa vedeti treba, kako! Če pišete o dunajskih porotnikih in poveste, da jih je bilo na jedne strani 11, na drugej pa samo jeden, je to uže dovolj, kajti najst je zmirom več, nego jeden, tedaj mora najstoria zmagati, makar da so sami krojači mej njimi. Kaka je bila obravnava, kako sta se odvetnika sekala, kako sta gospoda Ehren-Schrey in Ehren-Kaltenegger svoje mnemotehnične študije stavila na ogled, to je vse nepotrebno, nepraktično, kajti, da so porotnike vprašali takoj spočetka: Kdo je za Hamana? in bi se bil oglasil jeden jedini porotnik, bi se bilo takoj znalo, pri čem smo, in vsa obravnava bi odpala, niti prič ne bilo treba povpraševati, so li bile v dan famoznega litijskega potresa pijane, ali ne. Tako bi se lahko skrajšale vse porotne obravnave in prihranilo veliko novcev. Opozorujemo tedaj merodajne kroge na ta gotovo genijalni projekt, kajti čas je denar in zaplenjenje več nego godvišno, kar je pa le naše popolnem subjektivno mnenje.

Ker tedaj te vrele Vesteneckove kaše nečemo pihati dalje, obračamo pozornost naših čitateljev na popis obravnave, katera se je v tej zadevi vršila na Dunaji in katero začnemo priobčevati v prihodnjem listu. Iz nje naj si bralci delajo sodbo po svojem ukusu, kajti „vsake oči imajo svojega slikarja“!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. januarja.

Če bi avstrijski levičarji sami ne imeli več toliko možganov, da bi mogli spoznavati svoj drob in obisti in uvidevati svojo propast, prepričati bi jih slednjič vender uže morali tuji glasovi, kateri se čujejo dan za dnem čez meje. Zdaj prinaša francoski liberalni list „Henry IV.“ ostro kritiko o avstrijskih levičarjih. Ta list piše: „Liberalna stranka v Avstriji je popolnem degenerirana. Slabo vojena, slabo inspirirana, izgubila je po dolgih, od nje slabo vporabljenih letih vlado. Njen pad je bila naravna posledica njenih brezštevilnih napak in zmot... Kaj je storila ustavoverna stranka? Ravno nasprotje od tega, kar bi bila storiti morala. Mestu da bi se bila v opoziciji kazala kot za vladarstvo sposobno stranko in se kot tako pri ljudstvu akreditirala, zdi se nam, da si je postavila nalogo, da se nič menj kot nesposobno za vladanje kaže“.

V Bukovini nastala je velika razburjenost proti židom. Nabijajo se na voglih plakati, raznašajo se mej prebivalstvo brošure, v ostrih besedah govoreče proti židom in v nemajoče ljudske strasti. Na več krajih dogodili so se uže izgredi in le vsled posredovanja policije se je zaprečilo, da ljudstvo nij izvrševalo hitri sod. Več oseb se je vrglo v ječo. —

Vnanje države.

Italijanska vlada ne zamudi nobene priložnosti, da bi v svojih listih ne delala avstrijskeji vladi komplimentov in jej obetala največje prijateljstvo, a ta ista vlada tudi ne zamudi nobene priložnosti, da skrivši ruje proti Avstriji. Osebito v slednjem času pošilja se iz Italije v južne Tirole in v Istro mnogo iredentovskih listov, ki reklamirajo te dve provinciji za Italijo. Avstrijska vlada pa z mirnimi očmi gleda vse to in skoro da ne dekorira s posebnimi zaslužnimi križci može à la Depretis, ki so naklonjeni tem rovarijam.

V Grškeji bile so zborniške volitve, a vlada propala je s svojimi kandidati. Izmej 245 izvoljenih je le 86 vladnih privržencev. Opozicija imela bode

LISTEK.

NOV.

(Spisal I. Turgenjev, preložil M. Malovrh.)

Prva knjiga.

VI.

(Dalje).

„Jako, . . . Jako, . . . Jako, . . .“ oglasila se je papiga.

Valentina Mihajlovna pretila mu je z robcem ter rekla:

„Molči in ljudij ne moti! . . . Marijana, zamaši jej kljun.“

Marijana obrnila se je proti ptičniku in se začela s papigo igrati.

„Da, da“, nadaljevala je gospa Sipjaginoва. „Boris Andrejič se mi časih vrlo čuden zdi! V njem bije nekakšna posebna žila . . . žila tribuna.“

„C'est parcequ' il est orateur!“ odgovoril je Kolomejcev v hitrosti in začel zopet francoski govoriti. „Vaš gospod soprog ima govornišk talent kakor malo kdo; tudi je navajen figurirati . . . ses

propres paroles de grisent . . . vrhu tega bi bil rad popularen . . . Kakor se mi pa vidi, je zadnji čas nekaj srdit, kaj? Il boude? Eh?“

Gospa Sipjaginoва opozorila ga je z očmi, da je Marijana blizu ter po kratkem molku odgovorila: „Jaz tega nijsem opazila.“

„Da, da“, nadaljeval je Kolomejcev, „izpustili ga, nij avanziral . . .“

Gospa Sipjaginoва ga je vnovič opozorila, da je Marijana blizu.

Kolomejcev se je malo nasmijal ter zamižal kakor bi hotel s tem reči: E da, jaz te uže razumem.

Potem pak vprašal je najedenkrat, brez uzroka Marijano: „Ah, recite mi gospica, kanite-li tudi to leto v šoli poučevati?“

Marijana obrnila se je od ptičnika k govorniku ter ga vprašala:

„To vas zanima?“

„Dakako da me zanima.“

„Ali bi kaj takega ne prepovedali?“

Nihilistinjam zabranil bi samo misliti na šole; pod vodstvom in nadzorništvom duhovenstva bi pak sam šole osnoval.

„Tako! No kar se mene tiče, še sama ne vem, kaj bodem to leto počejala. Preteklo leto je bilo vse slabo. A v poletji je težko zahtevati, da bi otroci v šolo hodili.“

Kadar je Marijana govorila, je vedno zarudela, kakor da jej je vrlo težko govoriti. Bilo je še mnogo samoljubja v njej.

„Ali niji morda slabo pripravljena za ta posel“, vprašala je gospa Sipjaginoва in ironiški glas se jej je tresel.

„Mogoče!“ —

„Kaj?!“ vzkliknil je zopet Kolomejcev.

„Kaj mi je slišati!! Moj Bog. Kmetske otroke a-b-c učiti — zato treba priprav?!“

V tem hipu pritekkel je Kolja v sobo in zavpil: „mama! mama! papa pride!“ za njim pa primajala se je na debelih nogah neka dama v velik rumen šawl zavita ter povedala, da bode „Borinka“ koj tu.

Bila je to Sipjaginoва teta, imenom Ana Saharovna. Vsi v sobi navzočni skočili so raz svojih sedežev in šli na hišni prag. Dolg drevored napravljen je bil od velike ceste uprav do hiše, po drevoredu je pak drdral voz s štirimi konji uprežen. Valentina Mihajlovna, ki je pred vsemi družimi stala,

močno večino. Republikanska stranka pridobila si je samo tri sedeže. Te za vlado slabo izpale volitve bodo proužročile tudi pad ministerstva.

„Oservatore Romano“ piše o nemških majniških zakonih tako: „Nedvomno je, da episkopat, klerus in pruski katoličanje niso zaslužili, da jih zadenejo ti zakoni, katere so ustvarili le slabo razumljeni politični interesi in katoličanje zahtevajo, da se ti zakoni popolnem odpravijo, ker so žaljenje in krivica proti jednemu delu naroda, kateri je vedno kazal čustvo najiskrenejše domovinske ljubezni in neomahljive udanosti državi.“

Turčija se nasproti Franciji obnaša jako oblastno, ona postavlja na tunezijskih mejah trdnjave, kar kaže, da hoče kmalu udariti na Francoze. Vsekako to Francozom ne dopada in listi francoski pišejo zelo grozeče in zahtevajo od vlade resnih korakov nasproti Turčiji.

V **Irskej** se še vedno zapirajo Irci. Zdaj je 463 sumljivih oseb v ječi. V grofivino Clare odposlala je angleška vlada žandarmerie, da varujejo lastnike zemljišč in da najemnike držijo v strahu.

Laški listi mnogo pišejo o **egiptovskem** vprašanji in svetujejo vladi, naj se z vso odločnostjo izreče za avstro-nemško politiko o tej zadevi.

Strijčnik španskega kralja je prišel baje do čudovite misli in jo tudi javno razglasil, da naj Angleška odstopi papežu **Gibraltar**, če uže neče Španskej prepustiti te trdnjave. Angleška bode pač težko ozir jemala na te pohlevne želje.

Dopisi.

Iz Ljubljane. [Izv. dopis.] (Marija Lenče. †) Denes zjutraj umrla je ob 1/2 10. uri, po več kakor trimesečni jako mučnej bolezni, gospa Marija Lenče, posestnica v Laverci, posestnica Viantove hiše, hiše pri „Lozarji“, pri „belem volku“ itd. v 58. letu svoje starosti. Stoprav pred 2 letoma umrl je nje soprog, g. Mihael Lenče, na široko posebno na Vizeljskem znani vinski trgovec. Ranjka gospa Marija Lenče je bila Nemka po rodu, doma iz Stautheima pri Wasserburgu blizu Monakova na Bavarskem, kjer jo je njen ranjki mož Mihael Lenče, kateri je nadzoroval vozove („Parizarje“) svojega očeta, izpoznal in vzel za ženo. Prišedša v Laverco učila se je z velikim veseljem slovenski jezik, katerega se je tudi popolnem naučila, pač lep vzgled drugim Nemkam, katere vzemo Slovenci za žene, katerim pa nij mar, da bi se naučili domačega slovenskega jezika. Ranjka gospa Marija Lenče je bila jako blagosrčna gospa in res izborno dobrotljiva, kakor tudi njen ranjci mož, s katerim sta živela nad 25 let v najlepši slogi in prijaznosti.

Revnim v Laverci, kakor tudi v vseh farah ljubljanskih, sosebno pa v št. Jakobskeji fari je bila ranjka g. Marija Lenče res prava mati. Ni jeden, kateri jo je poprosil za kak dar, nij šel neusliščan od nje in stotero revežev je dobilo od nje podporo, kakor tudi vsi dobrodelni zavodi. Bodi blagej ženi v njenej drugej boljšej domovini zemljica lahka, vsi ki so njo poznali ohranili jej bodo častni spomin, sosebno hvaležnega pa mnogi reveži, katere je tako obilno podpirala. — e —

pozdravljala je s svojim robcem uže od daleč, Kolja je veselo vriskal.

Kočijaž ustavil je konje, sluga skočil je brzo raz svojega sedeža in malo ne da nij vrat odtrgal — in zdaj stopil je z voza Boris Andrejič, ponižljiv smeh okolo ustnic, v očeh, v vsem obrazu. Gracijozno in hitro objela ga je Valentina Mihajlovna ter se potem trikrat z njim poljubila. Kolja skakal je od veselja in se očetove suknje držal — ta pak odložil je najprej svojo nespretno in grdo škotsko potno kapo, se s staro teto poljubil, Marijano in Kolomejceva pozdravil — s poslednjim segla sta si v roko in sicer po načinu angleškega shakehandsa, potem stopram obrnil se je k svojemu sinku, ga vzdignil raz zemlje ter ga nekaterekrat poljubil.

Mej tem, ko se je vse to vršilo, izlezal je Neždanov, ravno ko da bi slabo vest imel, iz voza, se pri sprednjih kolesih ustavil, ne da bi svojo kapo z glave vzel.

Ko je gospa Sipjaginoва svojega moža objela, si je novega gosta čez ramena soprogova dobro pogledala; da pripelje učitelja s seboj, to jej je uže prej pisal.

Vse društvo pozdravilo je hiše gospodarja, a

Iz Trsta 15. januarja. [Izv. dop.] Včeraj popoldne pred odhodom parnika v Dalmacijo, je policija nenadoma na parnik prišla, komisar je baje povprašal kapetana, je li tu neki črnogorski brigadir Matanovič, kateri se je vračal v Črnogoro iz Srbije? Kapetan se ve mu pritrdi in na mah je moral Matanovič s komisarjem z vso pertljago zapustiti parnik. Kaj in kako je to, je še denes v temi povito. Nič menj pa nij osupnilo nas, ko je denes zjutraj polk Jelačić dobil brzovjav, takoj popoldne v Pulj odriniti, kar je še le za 9. uro v večer določeno bilo. Jednako sta morala polk Karl in bataljon lovcev, kateri so še le zjutraj prišli, takoj na ladijo in dalje v Dalmacijo in Hercegovino, kateri bi bili čez noč v Trstu počivali in še le v ponedeljek dalje šli. Kakor privatna pisma iz Boke poročajo, je v Črnejgori neprijetno postalo. Črnogorci ne morejo nikakor pozabiti, da ko so toliko krvi prelili in priborili v Hercegovini in Arbaniji obilo zemlje, jim je vsled berlinske pogodbe odvzeta bila. Rečani blizu škadarskega blata so največ trpeli in so najbolj nepotolažljivi, in so se po najnovejših poročilih, na levem bregu Morača utaborili. Kneginja odpeljala se je pred tremi dnevi iz Kotora z družino v Bar (Antivari), da se v slučajih, ako bi se začelo kaj, takoj čez morje v Brindisi v Italijo poda; v ta namen ima na razpolaganje parnik v barskeji luki.

Iz Gradca 14. jan. [Izv. dop.] (Peticijo na visoki državni zbor) odposlali so suplentje graških srednjih šol, kojim so se pridružili suplentje in profesorji 65 družih srednjih šol, dežela v državnem zboru zastopanih; glasi se:

„Suplente predlaga deželni šolski svet, a ministerstvo za uk in bogočastje jih nastavlja.

Suplentje, asistentje in pomočni učitelji, ki so si popolno teoretično in praktično aprobacijo pridobili in so bili jedenkrat na kakej srednjejšoli nastavljeni naj se prištevajo c. kr. uradnikom XI. reda; ako postane mesto, na kojem so začasno delovali, preobilno, naj se na kakej drugej srednjejšoli nastavijo, in ako bi to ne bilo mogoče, kar se pa le prerediti more, naj se jim vsaj leta, v kojih so brez svoje krivde brez službe ali samo deloma v službi, za penzijo vračunajo.“ —

Z zakonom 20. julija l. 1881. o plači profesorjev na državnih srednjih šolah se je stan suplentov sicer za toliko poboljšal, da se jim leta, katera so pred stalnim nameščenjem na kakej srednjejšoli neprenehoma služili za penzijo vračunajo, a s tem uže njih žalostne razmere nijso odstranjene. Lahko se namreč pripeti, da kak suplent po tri, po štiri leta na kakej srednjejšoli deluje, potem pa pride na jedenkrat na njegovo mesto kak drug stalni učitelj, ali pa se mesto iz kakih dragih vzrokov izprazni; nij mu mogoče hitro družega mesta dobiti, in ne le da je zdaj,

potem šli so vsi po stopnicah, kjer so na obeh straneh sluge stali. Ti so se naklonili, ali Sipjaginovih rok nijso poljubili, kakor je bilo to poprej obično — to „azijatsko“ navado odpravil je bil on. Boris Andrejič nagnil je le malo glavo ter s tem odzdravil.

Tudi Neždanov stopal je počasi po širokih stopnicah.

Komaj je vstopil v predsobo, predstavil ga je Sipjagin uže svojjej ženi, teti in Marijani, Kolji je pa rekel: „To je tvoj učitelj, bodi mu pokoren in sezi mu zdaj v roko!“ Boječ podal je mali Neždanovu roko, — potem pa vanj zijal, ker pa na njem nij nič osobitega našel, skril se je zopet za svojega „papa“. — Neždanovu bilo je tako neugodno, kakor oni dan v gledališči. Valentina Mihajlovna ga je prijazno vzprejela, ter mu nekakšno ljubeznivost rekla, katere pak on niti razumel nij in tudi nič odgovoril nij; samo opazil je, da je ona svojega moža z bistrim očesom gledala . . .

Pri Kolji spodtkikal se je nad svetečimi se, pomadiziranimi lasmi; ko je Kolomejceva zapazil, mislil je sam pri sebi: „To je nacifran bedak!“ — ostalih niti pogledal nij. Sipjagin se je nekatere

akoravno nij ničesar zakrivil, brez kruha, še leta, koja je dozdej služil, se mu ne računijo.

Vsakdo uže iz tega lahko sprevidi, da je prej omenjena peticija graških suplentov in njih kolegov opravičena in upati smemo, da jo bodo tudi naši slovenski poslanci v državnem zboru uvaževali in zagovarjali.

Iz mestnega odbora ljubljanskega.

V Ljubljani 12. januarja.

(Konec.)

Dr. Suppan v imenu finančnega odseka nadalje poroča o nakupu Urbasove hiše. Uže pred 9 leti podpisavali so meščani prostovoljne doneske, da bi se ta hiša kupila, podrla in napravila dovozna cesta na južni kolodvor. Takrat se je nabralo za ta namen jako mnogo novcev, a nij bilo mogoče ta načrt izvršiti, kajti občina je imela premalo denarja. Nič bolje nij bilo stanje mestnih financ l. 1878, ko so gg. Ignacij Mali, Janez Prdan in Josip Strzelba uložili prošnjo, naj se ta cesta izpelje. Izjavili so ti trije gospodje, da od posestva nekedaj W. Majarjevega za Urbasovo hišo, katerega so kupili skupno, odstopijo brezplačno toliko prostora, kolikor je za cesto potrebno in zatrjevali so, da isto stori tudi g. Primož Hudovernik in vodstvo južne železnice. G. Mali obljubil je tudi da od svoje hiše na Reseljevem trgu podere dozidanje, katero stoji na sv. Petra nasipu, široko 5 1/2 čevljev, dolgo 7 sežnjev ter da odstopi prostor mestu v last. Dotičniki obljubili so dalje, da se napravi mej meščani na predmestji prostovoljna nabira, katera bode skoro vse stroške nakupa hiše pokrila. Zdaj, pravi poročevalec, je mogoče, da se ta načrt izvede. V imenu finančnega odseka predlaga, da se kupi od gospe Marije Urbasove hiša njena na sv. Petra cesti, a to samo s tem pogojem, da se dobi vsa zemlja za izpeljavo ceste na kolodvor južne železnice brezplačno, da pravni nasledniki g. Malija podere ob istem času, ko se cesta odpre, dozidanje pri svojej hiši na sv. Petra nasipu, da se odpišejo servitute, katere so vknjižene na Urbasovej hiši, da se zagotovilo od sosedne hiše, lastnine Kosovih dedičev, dobi, da ne bodo, ako bi jim vzrastla pri podiranji Urbasove hiše kaka škoda, nobenega odškodovanja zahtevali od mestne srenje in da se prostovoljnih doneskov toliko nabere, da se pokrijejo vsaj stavbeni stroški za zidanje te ceste. Kakor hitro se vse te terjatve izpolnijo, ima mestni magistrat nalog, kupiti za 30.000 gld. hišo od gospe Urbasove, katera je obljubila, da ostane do konca marcija pri tej kupnini. Denar za nakup pa naj se vzame iz ostankov loterijskega posojila, kateri iznašajo od leta 1880 še 7944 gld. 19 kr., od l. 1881 pa 24.123 gld. 32 kr., vkup tedaj 32.067 gld. 51 kr.

Mestni odbornik Regali misli, naj bi se sklenilo, da se hiša kupi brez ozirov na to, ali se spolnijo vsi od poročevalca navedeni pogoji ali ne.

kratni ponosno ogledal, baš ko da „svoje“ motri; pri tej priliki izgledal je z dolgo svojo brado in ozko glavo, jako čudno. Naposled ukazal je slugi z močnim kljubo dolzega potovanja nehripavim glasom: „Ivan! vodi gospoda učitelja v zeleno sobo in nesi njegov kovčeg tja!“ — potem rekel je Neždanovu, da se naj zdaj spočije, uredi in preobleče, ter da je obed točno ob petih. Neždanov se je naklonil in odšel za Ivanom, ki ga je v zeleno, v drugem nadstropji ležečo sobo vodil.

Celo društvo šlo je zdaj v salon. Tam so se še jedenkrat pozdravili; — naposled prišla je še stara, uže na pol slepa dojiteljica Sipjaginoва, da tudi svojega gospoda pozdravi. Tej dovolil je Sipjagin z ozirom na njeno starost, da mu roko poljubi. — Potem poslovil se je za nekoliko časa od Kolomejceva in s svojo soprogo v spalnico odšel.

VII.

Visoka in lepa soba, v katero je bil sluga Neždanova odpeljal, imela je okno na vrt. Ta so bila odprta in lehak veter majal je bele preproge, ki so se napele ko jadra. Na stropu brlel je miloben odsev zapadajočih solčnih žarkov, cela soba napolnjena je bila s čistim pomladanskim zrakom.

Tu ne gre zato, da bi le g. Prdan ali drugi posamezniki skrbeli za brezplačno zemljo za cesto ali pa za novce, da se gradi ta cesta, katera bode vsem prebivalcem na korist. Za take stvari ima mesto skrbeti. Poročevalec dr. Suppan ugovarja, da ne bi bilo koristno za mesto, ako bi ne sprejelo prostovoljne ponudbe. Če mesto kupi hišo Urbasovo brez pogojev, potem ne dobi ne novcev ne zemlje za cesto zastoj, ampak še prav drago bi morala zemljo nakupiti. G. Regali potem svoj predlog umakne in sprejmo se predlogi finančnega odseka jednoglasno.

Dr. Suppan v imenu finančnega odseka naznani, da je kupil od Fr. Marolta prostor za zidanje nove vojašnice za 7042 gl. G. Regali utemeljuje svoj predlog, naj bi se svetilnice na doljem konci sv. Petra ceste, kjer je strašna, skoro egiptovska tema, pomnožile za šest svetilnic, kar ne bode povzročilo mnogo stroškov, ker so svetilnice le z petrolejem osvitljene. Govornik pravi, da je to želja vseh prebivalcev na sv. Petra cesti na doljem konci. Predlog se izroči magistratnemu odseku v rešitev in potem se seja sklene.

Domače stvari.

— (Gospod deželni predsednik) A. Winkler se je predvčeranjim v jutro z nočnim brzovlakom vrnil v Ljubljano.

— (Čitalnice ljubljanske) prva pustna veselica preteklo soboto izpala je jako sijajno, kajti privabila je obilico plesa željnih dam in gospodov, koji so se v jako živahnej zabavi vrteli do ranega jutra. Našteli smo pri četvorki 34 parov. Gospodje, kateri so v tej zadevi gotovo izvedenci, so nam zatrjevali, da prvi čitalnični ples uže dolgo nij bil obiskan tako mnogobrojno ter da je zabava bila nenavadno odlična. Mi ta faktum tem rajši zabeležimo, ker je čitalnica naravno središče vseh narodnjakov in ker iz srca želimo, da ta najstarejši narodni zavod vedno znatneje napreduje.

— (Odbor „Sokola“) konstituiral se je v svojej prvi seji naslednje: Gosp. Fran Ravnihar, starosta; gosp. Srečko Noll, podstarosta; gospod Josip Geba, blagajnik; 1. tajnik gosp. Vekoslav Legat; 2. tajnik gosp. Ivan Wölfling; odborniki: gospodje Josip Gintar, Ivan Kališnik, Matej Kreč, Fran Mulaček.

— (Šišenska čitalnica) priredi na nedeljo 5. februvarja v praznovanje Valentina Vodnika v Kozlerjevej zimskej dvorani „Besedo s plesom“. Slavnostne besede program bo: petje vrlega moškega in mešanega zbora, govor in deklamacija, igra „Gluh mora biti“, in vojaška godba c. kr. pešpolka veliki knez Mihajl. K tej odličnej veselici se vabijo društveniki in po njih upeljani gostje. Želeti je, da bi pristopilo šišenske čitalnici

Neždanov rekel je slugi, da sme oditi, potem izložil je iz kovčega svoje stvari in se preoblekel. Pot ga je bil utrudil; dva dni neprestano s povsem tujim človekom v društvu biti, — v katerem je o vsakovrstnih, često banalnih stvareh govoriti moral — je njegove živce vznemirilo. Nekaj bridkega, naj si bode to dolgočasnost ali jeza, polastilo se je njegovega srca; on se je nad tem jezil, ali bol vender nij nehala.

Stopil je k oknu in gledal na vrt. Bil je to vrt, ki so ga še pradedje nasadili — na to stran Moskve nij več takšnih vrtov videti.

Široki platô necega holmca, na katerem je bil vrt, razdeljen je bil uže po naravi v štiri dele. Dve sto korakov pred hišo zavzimal je rožni vrt s svojimi s peskom posutimi poti in gredicami, posajenimi z raznimi drevesi in rožami. Na levi strani razprostiral se je od hlevov do pota sadni vrt, na katerem je bilo mnogo sadnih dreves, a baš nasproti hiše nasajen je bil krasen lipov drevored, ki se je širil do velike ceste. Na desnej strani videl se je vozni pot, a na obeh njegovih straneh nasajena so bila visoka drevesa; izza kupa bréz bliščela je streha velike vrtné hiše.

(Dalje prih.)

mного novih članov. Društvenina je prav mala, znaša na leto za posamezne osebe 1 gl. 50 kr. za družine 3 gl. Pristopne oglase sprejema gosp. Anton Knez.

— (Tržaški škof Dobrila) leži na mrtvaškem odru, vse je lepo dekorirano, ljudstvo vre kakor procesija ves dan pri jednih vratih v hišno kapelico in pri drugih ven. Prišel je uže poreški škof Glavina v Trst. Mnogo telegramov in kondolenčnih pisem dobaja od vseh stranij. V sredo bode sijajen pogreb. Slovani smo v prevzvišenem škofu Dobrili veliko izgubili. Za Trst treba škofa Slovana ne le po rodu ampak tudi po dejanji, kakor sta bila uže dva. Ako vlada neče, da se Istra pollašči in pripravi za laško aneksijo, mora pred vsem na to delati, da se nastavijo slovanski škofje, pa ne à la Glavina, ki v Poreči mirno polaščevanje pospešuje, mestu zabranjuje. Ranjki Dobrila je bil izgledni pastir svojim ovčicam, podpiral je slovanski živelj po vsej svojej moči. Pripoznal potrebo slovanske duhovščine v Istri, v ta namen je tudi vedno deloval, da napravi zavod za izrejo slovanske duhovščine. Le prerano ga je smrt nam vzela, kdo bode njegov načrt izvršil, Bog vé. — V Istri je malo laške duhovščine, pa ta s podvojenimi koraki pomaga za polaščenje. Istra je še v večjej nevarnosti, kakor Koroška, za njo se mora tudi kaj storiti, in zadnji čas je, da se polaščevanju v okom pride. Slovanska duhovščina pa je najboljši jez proti lahonstvu, zatorej vsi vprek želimo, da bode Dobrilov naslednik dober Slovan.

— (Roparsk napad.) Dne 15. t. m. je trojica na konci gorenje Šiške blizu nekdanje Teličarjeve hiše napala vinskega trgovca Šarca. Jeden je ustavil konje, a dva sta skozi koleza porinila močan drog in tako zavrla voz. Ker je napadeni kričal in je v hipu prišla pomoč, so napadniki, koji so hoteli g. Šarca baje zaklati, odbežali. Zlojcem so uže na sledu.

— (Gradič Rosenbüchl,) pod Rožnikom, kupila je žena tukajšnjega usnarja in hišnega posestnika Sevnika za 13.000 gl.

— (Ponarejene bankovce) dobili so kakor smo poročali v 7. št. t. m., pri Janezu Japlji, po domače Mraku v Goricah pri Brezovici

— (V društvu Triglavu) se bodo pri zabavnem delu zborovanja društva odslej pobirali doneski za „Mir“. Pri včerajšnjem zborovanju nabrali so se 3 for., ki se takoj odpošljejo upravnistvu „Mira.“

— (Narodna čitalnica v Črnomlju) napravi dne 2. februvarja 1882 veliki ples. Godba kvintet Bleier. Vstopnina: Za osobo 30 kr. za družino 50 kr. Začetek ob pol 8. uri zvečer. K udeležbi uljudno vabi odbor.

— (Premembe pri učiteljstvu na Kranjskem.) Gdč. Marija Golč, izprašana pripravnica, dobila je 4. učit. službo v ljudskej šoli na Krškem. Začasni učiteljici v dekliškej šoli v Ribnici, gdč. Klotilda Golf in Ana Kaiser, sta za trdno postavljeni. Gdč. Nežica Drol, zač. učiteljica v Čatezi, se je službi odpovedala, in na njeno mesto pride gdč. Hermina Smolè. — Gosp. Josip Petrič, bivši pomožni učitelj v Polomu na Kočevskem, postane pomožni učitelj v Starem trgu poleg Loža. — Gosp. Karol Weber, začasni učitelj na Vojskem, je poklican v vojaško službo, in njegovo mesto prevzame pomožni učitelj gospod Lovro Weber. —

— (Novi odbor tržaške čitalnice) je tako le sestavljen: g. dr. France Mandič, predsednik, Vikt. Dolenc njegov namestnik, J. Mubej, denarničar, Gjuro Vučković, tajnik. Jan. Jesenko, M. Šorli, M. Pollich, Jan. Mankoč, Iv. Pekič odborniki. Iv. Bunec in Gr. Jereb namestnika.

— (Spremembe) pri prebivalstvu v Trstu leta 1881; Porodilo se je 4276 otrok, (2247 moškega, 2029 ženskega spola). Umrlo je 3907 ljudi, (2121 moškega, 1786 ženskega spola). Ženitev je bilo 946. Okolica nij tu vračunjena. — V Gorici se je porodilo 1881. leta 559 otrok; število mrličev je 591 in zakonov se je sklenilo 118.

— (Telegrafski kabel) mej Trstom in Karfom je srečno položen. Predzadnje sredo so ga

morali blizu Vise zaradi hudega morja odrezati. Spustili so v morje kotko ter ga pripeli njej na glavišče. Drugi dan pa so ga zopet zvezali in v soboto so bili uže na Karfu, od koder se pogovarjajo z uradniki, poslanimi v kabelski stolp pri Miramaru. Zdaj pomaga 450 delavcev podzemeljski kabel poleg ceste v tržaški glavni urad. Prihodnji teden bo vse izvršeno in potem se bodo poslanice mej Trstom in Karfom neposredno menjavale.

„Edinost“.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj. Dr. Smolka pride jutri sem. Večina listov trdi, da nij govora o vstaji v Krivošijah in Hercegovini, da tja doli odposlane vojne čete nijmajo naloga, udušiti vstajo, marveč le da jo preprečijo.

Petrograd. „Golos“ bode od 18. t. m. zopet smel izhajati.

London. Vlada je sklenila Parnella in Dillona ne izpustiti iz ječe.

Narodno-gospodarske stvari.

Veselejše novice o svojej najožjej domovini Kranjskej še nijsem zvedel, nego li je ta, da je za omenjeno deželo ipak imenovan večak-učitelj poljedelstva. To je orjašk korak k vsestranski koristi prezapuščene dežele, koji za zdaj najmanjši broj deželanov zapazuje in objektivno ocenjuje, kajti „ignoti nulla cupido.“ Protivni in indiferentni duhovi bodo sčasom tudi to inštitucijo pozdravljali in jo uvrstili mej starejše, kajti znano je, da so se navzlic vsem intrigam uobičajile in udomačile brezštevilne in neizmerno potrebne druge naprave, kojih bi zdanja napredna ljudska praksa nikakor ne mogla pogrešati.

„Novicam“ se nikakor ne more odrekati velikega uspeha v gmotnem pogledu mej slovenskim narodom, odkar so 1843. l. zagledale beli dan, pa noter do danes; toda smelo trdim, da bode gosp. Kramar kot učiteljski učitelj poljedelstva, kot nadzornik narodnih učilišč v poljedelskej stroki itd. mej kranjskimi Slovenci v jednem desetletji več dosegel, nego li so „Novice“ vse štiri decenije, ako bode imel toliko daru govora in toliko ognjene moči v svojem predavanji, kolikor je ima odlični profesor g. Povše v Gorici. Bil sem tri leta slušatelj gosp. Povšeta, hojeval sem z njim tudi v kmetske zборе, kojim je po Goriškem često popularno predaval in vselej sem se prepričal, da je on z največjo spretnostjo svoje poslušalstvo vselej temeljito prepričal o dotičnem predmetu in mu vso dušo presunil za stvar. Moram istino reči, da je bil g. Povše meni najmileji izmej vseh profesorjev, kolikor koli sem jih kedaj imel. Ako bode torej g. Kramar toliko blagoslova imel v svojem predavanji, kolikor g. Povše, potem morem kranjskim Slovencem samo čestitati!

Kot tak bode g. Kramar več uspeha imel v svojej sicer težkej in vrlo obširnej zadači, nego li sto profesorjev matematike, latinščine, grščine itd. Posebno rapidno se bode latincirala njegova delavnost s tem, ker bode pripravljal za prevažno misijo učiteljskičnike kot svoje aposteljne, kajti oni bodo imeli v rokah realije, ki so pravo gradivo poljedelskej obuci. V poljedelstvu naobraženo svečeništvo, potovalno predavanje v kmetskih zborih itd. pa bode narodnega učitelja eminentno podpiralo v napredku racionalnega poljedelstva. In tako se bode „viribus unitis“ sto- in stokrat več koristilo zapuščenemu, toda za kulturo vrlo sposobnemu Slovincu, nego li s tistimi smešnimi „schulpfenigi“, ki se z mošnjikom v roci baš zdej ponujajo, kakor Juda-Iškarjotovi srebniki, kajti vsak pameten kmet vé, da nij glavna stvar, ako se vol nemški po brazdi goni, ampak to, da se brazda pravilno obrne, kakor uče načela racionalnega poljedelstva.

Mej ostalim se veli, da bode imel g. Kramar nadzorovati šolske „sadjerejske“ vrte. Jaz mislim, da pojm „sadjerejsk“ vrt nij identičen s pojmom kmetijsko „poskuševališče“. „Sadjerejsk“ vrt znači samo mesto, kjer se neguje izključivo sadjarstvo, dočim bi „poljedelsko poskuševališče“ značilo vežbališče za splošno poljedelsko poučevanje. Naš kmet nij temeljito poučen v nobenej panogi poljedelstva (kmetijstva), zato bi trebalo, da se usposobi za vse moderne racionalne načine iz vseh panog kmetijstva, ne pa, da bi vrlo dobro znal sam tresti izvrstna jabolka in otepati orjaške orehe.

Učiteljskičnik bode kot učitelj poučaval v kmetijstvu samo to, kar bode sam znal in razumel, ali znal in razumel pak bode na učiteljskičnici samo ondu kmetijstveno predavanje, ako bode isto konkretno — praktično. Konkretno ter praktično pa bode kmetijstveno predavanje samo onda, ako bode gosp.

Kramarju predmeti, o kojih bode govoril, na razpolaganje, drugače nij spomenka o „praktičnej demonstraciji.“ Brez učiteljskega kmetijstvenega poskuševališča torej absolutno ne bi bilo mogoče uspešno poljedelsko predavanje. In ako tudi bode na razpolaganje učiteljsko dobro poskuševališče, potem še ipak bode manjkalo učil za — živinarstvo in v Ljubljani tudi za vinarstvo. Kako li doskočiti temu nedostatku?

Najslgije bi se dalo vsaj deloma nadomestiti manjkajoče posestvo popolnega gospodarskega zavoda s tem, da bi g. Kramar svoje slušatelje o najprimernejšem času osobno odvel za nekoliko dni na bližnje posestvo kojega popolnega gospodarskega zavoda, na pr. v hrvatske Križevce, ki niso na kraji sveta, in katero nepretrgano veže železnica z Ljubljano. Razen tega pa bi se od šarmantne južne železnice za takšen kontingent in za tako plemenito svrhu gotovo dobila polakšica za 1/3 voznine. Za takov izlet naj bi se votala nekovašna svota ali v dežel. proračunu, ali pa bi naj se potrkalo pri vis. ministerstvu kmetijstva. To bi ne bili zavrženi troški in vrlo potrebni bi bili, ker je gola pedagogična istina, da „ignoti nulla cupido“!

B. Pernišek.

Meteorološko poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
13. januarja	Ob 7. uri zjutraj	749-37 mm.	- 1.0° C	slaboten izhod	oblačno	
	ob 2. uri popoldne	750-41 mm.	+ 2.8° C	slabotna burja	oblačno	0.00 mm.
	ob 9. uri zvečer	752-31 mm.	- 1.6° C	slaboten izhod	deloma oblačno	
14. januarja	ob 7. uri zjutraj	754-00 mm.	- 4.8° C	slaboten izhod	jasno	
	ob 2. uri popoldne	754-28 mm.	+ 0.6° C	slabotna burja	jasno	0.00 mm.
	ob 9. uri zvečer	756-24 mm.	- 4.0° C	slaboten izhod	jasno	
15. januarja	ob 7. uri zjutraj	757-55 mm.	- 8.8° C	brezvetrij	megleno	
	ob 2. uri popoldne	757-52 mm.	- 1.4° C	slabotna burja	jasno	0.00 mm.
	ob 9. uri zvečer	758-37 mm.	- 4.6° C	slaboten burja	jasno	

Dne 13. januarja: Večidel oblačno, malo solnca, zvečer deloma jasno; srednja temperatura + 0.1° C, za 2.7° C nad normalom.

Dne 14. januarja: Slabotna zarja, čez dan brez oblaka, na večer se planine žare; srednja temperatura - 2.7° C, za 0.2° C pod normalom.

Dne 15. januarja: Zjutraj megla, čez dan popolnoma jasno; srednja temperatura - 4.9° C, za 2.5° C pod normalom.

Tako visoko stanje barometra se do zdaj v Ljubljani še nikoli nij opazilo. Od leta 1855 sem je stal barometer le blizu tako visoko še: dne 10. januarja l. 1859 756.68 mm, dne 13. decembra l. 1871 155.5 mm, dne 18. januarja l. 1864 755.34 mm, dne 23. decembra l. 1879 756.00 mm in 755.1 mm. — Sploh se pa iz tega razvidi, da v decembru in januarju stoji barometer najvišje.

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk se povsod močno dviga; stanje barometrovo je povsod v Avstriji izredno visoko; pritisk je povsod precej enakomerno razdeljen. Vetrovi so postali nekoliko močnejši, severni in izhodni vetrovi prevladujejo nad zahodnimi in južnimi pretečenimi dnji. Nebo je večidel jasno; zrak skoro prav nič vlažen. Le na Gališkem in Solnograškem je palo nekoliko snega. Temperatura pada precej močno in je bila zadnje dni večidel podnormalna. Razloček mej maksimum in minimum znaša 13° C. Morje večidel mirno.

Loterijske srečke 14. januarja.

Na Dunaji: 72, 68, 44, 48, 38.
V Gradci: 30, 78, 86, 54, 26.

Dunajska borza

dné 17. januarja.

Enotni državni dolg v bankovcih	75 gld.	20 kr.
Enotni državni dolg v srebru	76	20
Zlata renta	92	70
1860 državno posojilo	132	50
Akcije narodne banke	825	—
Kreditne akcije	315	50
London	119	20
Srebro	—	—
Napol.	9	45 1/2
C. kr. cekini	5	59
Državne marke	58	25

Najboljša, čista

jedilna mast

po 60 kr. kilo dobiva se jedino prava le pri

M. ACHTSCHINU,
trgovci s specerijskim blagom, Sv. Florijana ulica št. 4. (27—1)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Po soglasnih sodbah mnogih medicinskih strokovnih listov in mnogih praktičnih zdravnikov izkazale so se jako dobro od lekarja Rih. Brandta izdelane švicarske kugljice kot najboljšo zdravilo pri slabem prebavljanju in iz tega izvirojočih boleznih, kakor: zaprtji, napihnjenji, neapetitnosti, glavobolu, navalu krvi, srčnih napakah, pri bolezni na jetrih in žolči, hemeroidih, pri pomanjkanju krvi (bledici) itd.; dalje imajo te kugljice pred drugimi enakimi sredstvi to prednost, da lahko vplivajo, ne omamijo bolnih organov, temveč jih jačijo in so popolnem neškodljive. Ker je cena jako nizka, omisli si lahko tudi nepremožen to istino izvrstno sredstvo. Prave švicarske kugljice so v kositrenih škatljicah, po 50 kugljic za 70 kr., in v malih škatljicah, po 15 kugljic za 25 kr. z etiketo belega švicarskega križa hranjene in se dobijo v skoro vseh lekarnah, na Kranjskem pri lekarju Mayrji v Ljubljani, kjer se dobijo tudi obširni prospekti z zdravniškimi navodili vred zastoj. (741—1)

Tužnega srca dajejo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njih preljubljeni soprog, oziroma oče in brat, gospod

Ivan Marenčič,

trgovec, posestnik in mestni svetovalec,

sinoči 15. januarja t. l. ob 1/11. uri na večer v 64. letu svoje starosti, po dolgej bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Sprevod ranjkega bode vtorek 17. t. m. ob 4. uri popoldne na tukajšnje pokopališče. Sv. maše se bodo brale v tukajšnji farnej cerkvi.

Nepozabljeni ranjki bodi priporočen vsem v blag spomin in molitev.

V Kranji, dne 15. januarja 1882.

Marija Marenčič,
soproga.

Ivan, Rajko,
sinova.

Albina,
hči.

Marija Marenčič, Franja Marenčič,
sestri. (26)

Št. 184.

(24—1)

Razglas.

Dne 30. januarja 1882 od 9. ure zjutraj do popoldne se bode od podpisanega glavarstva na javnej dražbi v Vodica v gozdu Gušče 400 bukovih lepih debelih drevce prodalo.

Cena je ustanovljena po 12 kr. za vsak kuhični čevl in oddalo se bode taistemu, kateri bode največ ponujal. Opomni se, da vas Vodice leži pri deželnej cesti, po katerej je voznja z najtežjim vozom lahko mogoča.

Natančnejši pogoji se zvedo pri podpisanem.

Občinsko glavarstvo v Materiji,

dné 15. januarja 1882.

Občinski glavar: Kastelic.

Tujci:

12. januarja:
Pri **Slonu:** Lamboreto iz Trsta. — Nagelschmid z Dunaja. — Pfannenicker iz Hammerstilla.
Pri **Maličih:** Frankl z Dunaja. — Eppich iz Kočevja. — Bobatsch z Dunaja. — Albrecht iz Maribora. — Purgar iz Gradca. — pl. Chizzola iz Bocna. — Dolenc iz Celovca.

Umrli so v Ljubljani:

13. januarja: Ana Boucha, čevljarjeva vdova, 81 let, v Gradski št. 11, za starostjo. — Marija Haiman, polkovniškega krojača hči, 1 uro, in Jožefa Haltman, 1 dan za slabostjo pluć.
14. januarja: Pavlina Dovč, čevljarkega pomočnika hči, 15 dni, Karlovska cesta št. 6, za božjastjo. — Josip Vidler, čevljarjev sin, 13 mesecev, Stari trg št. 11.

Št. 103.

(17—3)

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za leto 1882 se je s 1. januarjem t. l. pričelo in sicer za vsacega psa v okrožji mesta Ljubljane, izimši samo tiste pse, ki so za varstvo samotnih posestev neobhodno potrebni.

Lastniki psov naj si najdalje do 20. februarja t. l. preskrbé marke, za katere plačajo pri mestnej blagajnici takso 4 gld. (štirih goldinarjev).

Z ozirom na § 14 izvrševalnih pravil za pobiranje pasjega davka se vsi lastniki psov opominajo, da v pravem času takso vplačajo, ker od dne 20. februarja t. l. naprej bodo vsi psi, kateri se na ulicah nahajajo in njmajo za letos veljavne marke, takoj od konjača polovljeni.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dné 1. januarja 1882.

Župan: Laschan.

Marelčna sadlina (marmelada)

po 50 kr. kilogram,

se dobi pri **Franu Šumi-ji**, Kongresni trg št. 13 v Ljubljani, če se vzame najmenj 5 kilogramov vkup. Po tej ceni je tudi **malinčna** in **grozdjična (ribezeljeva) sadlina.** (2—1)

V najem

za več let se dá v sredi trga, v najlepši legi za vsako obrtnijo pripravna hiša, živinski hlevi, hranišče (magazin) in kozolec. Poleg lepi prostor, velik obzidan vrt in konec tega 6 njiv.

Pričetek najema o sv. Juriji 1882. leta. **Jako ugodni pogoji** se izvedo do 15. februarja t. l. pri lastniku

Josipu Blažonu

v Planini.

(14—3)

V Ameriko!

Potovanje od Antwerpna velja **gld. 48** s prav dobro hrano vred. Do Antwerpna **gld. 31**, torej vkup za **jedno osebo gld. 79 a. v.** Ta pot je za **535 milj krajsa**, kakor čez Hamburg ali Bremen. Natančnejša poročila o vožnji daje

(679—4)

A. REIF,

speditér, Dunaj, I., Pestalozzigasse 1.

EPILEPSIJO

(božjast) **ozdravi indijski zeliški sok**, ki se kot posebnost, da kot jedino sredstvo z najboljšim vspehom rabi zoper božjast. (218—21)

Božjastni se hitro in srečno ozdravi, ako štirikrat ali petkrat na dan tega soka po 15 kapljic na sladkorji zavžije. Celo najstarejša in najzlobnejša bolezen se ublaži in naposled popolnem odpravi.

Dobiva se **flacon po 20 kr.** v skoraj vseh lekarnah Avstro-Ogerske, a v **Ljubljani** ima ta sok lekarnar **g. Julij pl. Trnkoczy**, v **Jičinu** pa prirejevatelj **Rudolf Stahl**, emer. lekarnar.

S pošto se menj kot 2 flacons ne pošilja.

V nobenej bolnične in otročej izbi

naj bi ne manjkalo

Bittnerjev „koniferni sprit“,

kateri je destilacijski produkt iz mladih smrekovih iglic in katerih vplivne sestavne dele v kemično čisto koncentriranem stanju ohrani. Razpršen daje zraku v sobi prijeten, oživljuje dober gozdni duh in impregnira ga z eterično oljnatimi in balzamično smolnatimi snovmi, ki gredo po tem načinu naravnost v dihalne organe in tako priznajo jim zdravilno moč kažejo. Raba „konifernega sprita“ se priporoča pri: kašlju, pokašljevanju, prsni bolečinah, bronhijalnem kataru, pri prsnej slabosti, astmi, emphysemu, bljevanju krvi, tuberkulozi, kroničnej hripavosti, pri kataru goltanca in pri živčnih bolečinah.

Močno ozonirujoči „koniferni sprit“ naj se rabi v vseh bolničnih sobah, ker se s tem zrak vedno čist in zdrav ohrani, osobito pa pri typhusu, diphteritisi, malariji, polnih boleznih, kakor pri kozah, škrlatici in pri vseh epidemično nastopajočih boleznih. Če se vmane ali obveže, daje koniferni sprit izvrstno oživljuje, bolečino zmanjšajoče sredstvo pri revmatizmu, trganju po udih, živčnih boleznih, zobnih bolečinah.

Podoba steklenice Bittnerjevega „konifernega sprita“ s patent. razprševalnim aparatom.

Dobi se **Bittnerjev „koniferni sprit“** jedino le pri

Jul. Bittnerji, lekarji v Rihnovu (Reichenau), Dolenje Avstrijsko, in v doli navedenih zalogah. Cena steklenice konifernega sprita je 80 kr., 6 steklenicam 4 gld., patent. razprševalnemu aparatu gld. 1.80.

Zaloga v Ljubljani: J. pl. Trnkoczy, lekar.

Le pravo z varstveno znamko. Patent. razprševalni aparat ima firmo: **Bittner, Reichenau, N.-Oe.** vlito. (603—3)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.